

Uzman Pedagog Doktor
Adem Güneş

7-14 YAŞ DÖNEMİ

ÇOCUK EĞİTİMİNDE

100

TEMEL KURAL

7-14 YAŞ DÖNEMİ ÇOCUK EĞİTİMİNDE 100 TEMEL KURAL

Pedagog Adem Güneş

Yayına Hazırlayan: Gonca Anıl

1

“ÇOCUKLUK ÜÇ
DÖNEMDİR:
BAĞLANMA,
AİDİYET VE
UYUM”

Çocukluğun ilk yılları “güvenli bağlanma” dönemidir; bu dönem 0-4 yaş arasını kapsar.

Güvenli bağlanma, ikiye ayrılır: 0-2 yaş “bağlanma”, 2-4 yaş “ayrılma”...

Güvenli bağlanma çocuğa bakım veren “tek” kişi ile olursa sağlıklı olur...

Çocuk bu dönemde ihtiyaçlarını annesiyle ne kadar “vaktinde ve yeterince” giderebilirse o denli sakin ve keyifli olur. Çocuk, anne ile bağlanırken ne kadar az sorun yaşarsa o kadar kolay ayrılır.

“Güvenli bağlanma”sı tamamlanmış çocuk, artık bir değil, birkaç kişiye bağlanma ihtiyacı hisseder... babası, amcası, dayısı, teyzesi, komşu çocuğu, okul arkadaşları... Ve çocuk bu yeni bağlandığı kişilerle “aidiyet” duygusu oluşturur... Aidiyet 7-14 yaş döneminin bir ihtiyacıdır.

Çocuk nerede kendini “iyi hissediyorsa” oraya aidiyet kurar... Kendini arkadaşlarının yanında ailesinin yanında olduğundan daha iyi hisseden çocuk, ailesine değil, arkadaş ortamına ait hisseder kendini... Ailesi yabancılaşır gözünde...

Okul dönemi çocuğunun aile ile aidiyet kurabilmesi için, ebeveynler, çocuğa aile içinde kendisini kötü hissettirecek tutum ve davranışlardan uzak durmalıdır.

2

“

7 - 14

YAŞ DÖNEMİ,

‘AİDİYET’

DÖNEMİDİR

”

Önceden sürekli annesi ile olmak için çaba harcayan çocuğa 7 yaşından sonra anne artık yetersiz gelir... Çocuk, aidiyet ihtiyacından dolayı kalabalıklar ister, kardeş ister, okul ister, sokak ister...

Bu yaştaki “oyun çocuklarının” en temel ihtiyacı bir grup içerisinde kendini “var edebilmek”tir.

“Aidiyet”tir, bu grup içerisinde varoluşun adı...

3

“ ÇOCUK KENDİNİ
NEREYE AİT
HİSSEDİYORSA
AİT HİSSETTİĞİ
YERDEKİLER GİBİ
DAVRANMAYA
BAŞLAR **”**

Aidiyet, bir grubun içinde kişinin kendini iyi hissetmesiyle oluşan duygunun adıdır.

Çocuk birilerinin yanında kendini iyi hissetmeye başladıkça o gruptakilere benzemek ister. Onlar gibi oturur... Onlar gibi konuşur... Onlar gibi güler... Onların yaptıklarını benimser...

Okul çocuklarında görülen birçok anormal davranış, çocukların aidiyet kurmak istedikleri arkadaşlarından edindikleri davranışlardır.

Örneğin arkadaşları kötü ve kaba söz söylüyor ve bu popüler bir davranış olarak benimseniyorsa, çocuk o grubun içinde var olmak için kötü ve kaba söz söyleyecektir.

Ya da arkadaşları arasında maço davranışlar popülerse çocuk da arkadaşlarıyla kurduğu bağ sebebiyle maço davranışlara yönelecektir.

Eğer bir çocuk ailesinden daha çok dışarıdaki bir grupta aidiyet kuruyorsa, o çocuğun yaşam tarzı ve inanışları ailesi gibi değil, aidiyet kurduğu arkadaşları gibi olacaktır.

Bundandır ki ebeveynler çocuklarına zorla bir davranışı benimsetmek yerine, çocuğun aile içinde kendini iyi hissetmesini sağlamalıdır. Ki çocuk ailesiyle aidiyet kurup onlardan davranışlar edinsin...

4

“ AİLESİYLE BAĞI
OLMAYANIN
ÇEVRESİYLE
BAĞININ GÜÇLÜ
OLMASI MARİFET
DEĞİLDİR **”**

Birçok anne baba, okul çağındaki çocuğunun çevresinin genişliğiyle, çok sosyal olmasıyla övünür. Arkadaşlarının çokluğu ve onların içinde aranan biri olması çocuğu adına birçok ebeveyni mutlu eder.

Ancak gelişim sürecine bakıldığında, çocuğun ailesiyle, arkadaşlarıyla olandan daha kuvvetli bir bağının olması önemlidir..

Örneğin bir erkek çocuk, arkadaşıyla yakın olduğu kadar babasıyla yakın değilse aidiyet sürecinde bir problem var demektir. Veya bir kız çocuğu okul arkadaşlarıyla dertleştiği kadar annesiyle dertleşmiyorsa, çocuğun “aidiyet” gelişim sürecinin sağlıklı olduğu düşünülemez.

Ailesinden kopmuş fakat arkadaşlarına güçlü bir biçimde bağlanmış çocuk, potansiyel problem çocuktur.

Zira sağlıklı kişilik gelişim sürecinde, çocuğun en güçlü bağı önce ailesiyle olmalıdır.

5

“ YEDİ YAŞINDAN
BÜYÜK ÇOCUĞUN
BULUNDUĞU
BİR EVDE ‘AİLE
TOPLANTISI’
OLMAMASI
EKSİKLİKTİR **”**

Çocuk sosyal yaşamda nasıl davranılacağını aile içinde öğrenir.

Alışveriş yaparken, birisine selam verirken, misafir ağırlarken... Anne babasının davranışlarına bakarak çocuk sosyal beceri edinir...

Ancak çocuğun sosyal yaşamdaki bütün davranışları ailesinde görme şansı olamayabilir... Ve hangi durumda nasıl davranacağını bilmek ister...

Örneğin, marketten bir şey almaya gönderilen çocuk, cebindeki para yetmediğinde nasıl davranmalı... Yolda yürürken çarptığı bir kişiden nasıl özür dilemeli... İki arkadaşı kavga ederken sevdiği arkadaşının tarafını mı tutmalı, gibi sorular çocuk için cevabı aranan problem durumlarıdır.

Bundandır ki 7 yaşından büyük çocukların olduğu evlerde, aile bireyleri haftada bir, günlük yaşamlarını konuşmak üzere bir araya gelmelidirler... Bu bir araya gelmelerde çocuğa yaşama ait kurallar, hayata bakışa dair bilgiler aktarılabilir... Karşılaştığı problemlerin nasıl çözüleceğine dair ebeveyn deneyimleri paylaşılabilir...

Sadece çocukların problemleri değil, ebeveynlerin de kendi birikimlerini diğer aile bireyleriyle paylaşması aidiyet bilincini geliştirir. Ve aidiyetin temel unsuru olan, aile içinde var olabilme ve değerlilik hissini kazandırır çocuğa.

“ ÖĞRETMENLİKTE
BAŞARI, SINIFI
YÖNETMEKLE DEĞİL,
ÇOCUĞA KENDİSİNİ
YÖNETMEYİ
ÖĞRETEBİLMEKLE
ÖLÇÜLÜR **”**

Kendi işini kendi görebilecek yeteneğe erişmesi, okul çocuğuna oldukça keyif verir.

Bu onun için bir ihtiyaçtır..

Çocuk bir işi yapabildiğini gördükçe “yapabilmekten kaynaklanan mutluluk”la yeni işler yapabilme hevesi duyar.

Ve böylece gelişim, süreklilik kazanır.

Bu, çocuğun kendini var etme sürecidir..

Okul çocuklarına yapılabilecek en büyük haksızlık, kendini var etmeye çalışan çocuğun engellenerek bir yetişkin tarafından yönetilmeye çalışılmasıdır.

Böylesi çocuklar iç motivasyonlarını kaybeder, “heves”le iş yapmak yerine “zorunluluk”la iş yapmayı öğrenirler..

Zorunlulukla iş yapmaya başlayan çocuklar bir süre sonra öğrenmeye karşı bıkkınlık hissederler.

Zira öğrenmenin temel iç motivasyonu hevestir.

Bu yüzden bir öğretmenin okul çağındaki çocuklara yapabileceği en büyük iyilik, onları yönetmek değil, onlara “yönetme becerisi” kazandırmaktır; duygularını... düşüncelerini... ve davranışlarını...

Çocuğun kendini yönetmeyi becerebilmesi için ilk ve temel şart, yanındaki yetişkinin aktif değil, pasif olmasıdır.

7

“ BİR EĞİTİCİNİN
ÇOCUĞA
YAPABİLECEĞİ
EN BÜYÜK İYİLİK,
ONUN
ÇOCUKLUĞUNU
YAŞAMASINA FIRSAT
VERMEKTİR **”**